

offnews.bg

21 май 2014 г.

Мая Младенова

Готвят ни данък "цифровизация"

Държавата търси спешен сценарий за спасяване на цифровизацията. Вероятността разпространението на безплатните канали да легне на джоба на зрителя вече изглежда от средно до много вероятна.

Заради малкото ефирни телевизии мултиплексите (цифровите платформи, които излъчват група тв канали) работят на загуба и вече говорят за оттегляне от бизнеса. В същото време дейността им е стратегическа и няма как просто да се закрие. Възможностите оттук нататък са най-общо две. Първият е самите мултиплекси да подобрят условията си към телевизиите, за да привлекат повече клиенти. Вторият е държавата да изкупи поне част от бизнеса им. Сигналите в посока на втория вариант са все по-сериозни.

Моделът на цифровизацията се разклати само половин година след началото на цифровия преход. Оттеглянето на две от трите програми на bTV Media Group от цифровия мултиплекс е само един от белезите за това. Още по-показателен за неработещата формула е фактът, че от 31 лицензирани програми едва 11 бяха качени на мултиплексите. А според експерти изгледите са безплатните канали по-скоро да оредят още отколкото да се увеличат.

За един отсъстващ зам. министър

Секторът очакваше с огромен интерес ключовото заседание на Органа по цифровизация на 15 май, на което трябваше да бъдат разгледани предложения на заинтересованите страни за изход от кризата. Неочаквано заседанието бе отменено заради отсъствието на председателя – зам.министърът на транспорта и съобщенията Георги Тодоров. По информация на OFFNews членовете на органа са били уведомени за това по имейл, в който било посочено още, че следващото заседание ще бъде насрочено през юни, т.е. след изборите. Освен че не обяснява какъв ангажимент е попречил на Тодоров да проведе важната среща, не се обяснява и защо то не може да се състои след връщането му. На 20 май например зам. министърът вече беше на работа и участва в пресконференция за проект на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“.

Повече държава в мултиплексите

Предложения по темата за спасяването на цифровизацията вече са депозирали няколко от участниците в Органа, между които **bTV Media Group, КРС, СЕМ, "Фърст диджитал"** (дружеството оператор на обществения мултиплекс, който излъчва програмите на БНТ), **"НУРТС диджитал"**. Като цяло те предлагат повече становища отколкото решения, показва проучването на OFFNews.

Най-конкретни и смели са идеите на "Фърст диджитал". Дружеството директно предлага общественият мултиплекс да бъде изкупен от **Българската национална телевизия (БНТ)**, като се позовава на практиката от Западна Европа. Посочва се, че някои от най-големите европейски обществени телевизии имат и участие в собствеността на инфраструктурата. Мотивът на мултиплекс оператора е, че тази

дейност не е финансово изгодна за него и той е в трудно предвидимо положение на пазара, предвид финансовите затруднения на БНТ. "Фърст диджитал" дори предлага **схема за разсрочено плащане от пет години.**

Дружеството посочва и няколко предимства, сред които по-голяма независимост на БНТ, възможност за по-скорошно предлагане на интерактивни услуги, по-ниски разходи за разпространение в дългосрочен план.

"НУРТС диджитал" – операторът на частния мултиплекс, също предлага няколко по-конкретни мерки: допитване до Европейската комисия, финансиране на дейността с евросредства, насочване на рекламата на европейските програми предимно към ефирните телевизии, данъчни облекчения за операторите с ефир.

Данък "цифровизация"

"НУРТС диджитал" предлага и въвеждане на **такса "цифровизация"** по подобие на неосъществения фонд "Радио и телевизия". Идеята на фонда бе с директни такси от гражданите да се финансира дейността на държавните БНТ и БНР. Друг любопитен момент в писмото е **телевизионните компании да могат да бъдат акционери в мултиплекса.**

Казусът с RTL

В писмото на **bTV Media Group** до Органа по цифровизация се цитира казусът с германския частен оператор **RTL**, който през 2013-а подава заявление за оттегляне от мултиплекса. По време на гласуването в СЕМ членът на Съвета Мария Стоянова също описва случая. RTL мотивира искането си в три пункта: липса на планова сигурност за използването на цифрово разпространение, високата цена и изискванията на конкурентното право, според което германските частни оператори са ощетени по отношение на чуждите инвеститори в телевизии в страната, защото не могат да имат т.нар. медиатека (сайт, на който се качва съдържание от всички медии на една медийна група). В коалиционното споразумение на настоящото правителство на Германия залягат конкретни мерки, разрешаващи част от тези проблеми. Вследствие на това в края на 2013 г. RTL изтегля заявлението си и остава в ефира.

Становището на СЕМ на свой ред съдържа предложение за изсветляване броя на абонатите на кабелните и сателитните оператори чрез отчет пред КРС (Комисията за регулиране на съобщенията) два пъти годишно. Целта е да се стимулира преговорният процес между кабелните оператори и организациите за колективно управление на права. Друго предложение на медийния регулатор е за одит на пазара и разглеждане на възможността за задължение за предоставяне на съдържание – т.нар. **must-offer** по подобие на задължението **must-carry** за мултиплексите. Тази идея се съдържа и в становището на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС). Става въпрос за това телевизиите с цифрови лицензи да бъдат задължени да предоставят на мултиплекса определено съдържание или определени канали.

Български феномен

Ситуацията "телевизии не искат ефир" е сама по себе си парадоксална, защото е естествено медиите да желаят да достигнат до по-широка аудитория. И тук България успя да си създаде феномен, който отвън изглежда нелогичен, но има своите конкретни причини. Провеждайки конкурсите за мултиплекс оператори, държавата изгради

солиден монопол, като даде лицензите все на близки до банкера Цветан Василев фирми.

Нито един държавник до момента не е признал огромния грях към медийния сектор и към зрителя. Но за него вече има две силни доказателства. Още миналата година Европейската комисия заведе дело на страната ни заради монопола при мултиплексите, а България я грозят огромни глоби. Второто доказателство е, че след казуса с bTV вече никой в сектора не отрича нуждата от нов модел на цифровизацията. Предстои да видим дали някой ще поеме отговорност за провала и дали този път ще се потърси разумно решение, подкрепяно от бранша.